

ste van
unst af-
en boek
e auteur
bloot-
dichter
al weet
kan het
in zijn
en diep-
gden en

hunkte-
te, aard-
bouwburg
En het
reestelijk
rschillig
tooneel
ren niet
onen te
oude be-
anen te
zoekers
de en
n daarin
un daar-
Er gaat
te naam
eelrecen-
en over
le godin
lot zich
Onder-
aan de
en, waar-
daans ook
daagsch
itgespro-
mogelijk
elend op
ijne ver-

de zijde
id genot,
de orga-
de stu-
oorbeeld
de Gere-
sterdam.
bioscoop
ouwburg
eel onge-
ij. Ze is
nderens-

le zij.

an zien;
us: doch
e dichter
zijde ge-
t hij geen
y zondert
leidt, dat
e hooning-
ijn der
te erken-
n, dwaas-

en geloo-

is-aanleg,
e voor de
chijn der

p op nor-
d van
b 22:21)
zoólang
ijk-theisti-
n tegeliet
nog niet
wie aan
aarde in:
oddelen:
bezig is
rwinneend,
jods blin-
zoowel in

ar dingen,
als wij
it vragen,
neigingen,
p de be-
stiek voor
de bewe-
stianisme,
len schijn
het nega-
hebben te
nema zoo

ar dingen,
als wij
it vragen,
neigingen,
p de be-
stiek voor
de bewe-
stianisme,
len schijn
het nega-
hebben te
nema zoo

waardige trophée der optische techniek. Jammer maar, dat de vulgaire genotzucht zich ook van haar heeft meester gemaakt en men veilig kan zeggen, dat er geen vernuft is, waar het uitgaande publiek onzer dagen williger haar penningen aan offert. Jammer, omdat voor het onderwijs en voor de industrie de bioscoop reeds zulk een waardevolle uitvinding is gebleken en almeer belooft te zijn. Als genotmiddel is de bioscoop een gevaar, al behoeft zij dat niet noodwendig te zijn. Ouders, waakt voor uw kinderen! Dit snoepgoed is vergiftiger dan de gekleurde lekkernij in de gore kelderetages van onze achterbuurten.

„Welke is de zesde bede? Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den Booze. Dat is: Dewijl wij van ons zelve alzo zwak zijn, dat wij niet één oogenblik zouden kunnen bestaan, en daartoe onze doodvijanden, de duivel, de wereld en ons eigen vleesch, nooit ophouden ons aan te vechten, zoo wil ons toch staande houden.”

De wereld onze doodvijand!

En toch:

„... want alles is uwe. Hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Cefas, hetzij de wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, zij zijn allen uwe.”

Amsterdam.

H. WARNINK.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Het Catechetisch onderwijs in Amerika.

Met betrekking tot het catechetisch onderwijs staat het in Amerika niet best. In Kuypers „Varia Americana” en Bouwmans „Amerika” kunt gij daar van lezen. Bij de talrijke groepen van de Presbyterianen, Congregationalisten, Baptisten en Methodististen is de catechisatie, zooal niet geheel onbekend, dan toch volstrekt niet in gemeen gebruik. In genoemde werkjes wijzen beide Hoogleraren op de schadelijke gevolgen van dit gemis aan catechetisch onderwijs. Voor de catechisatie is bij de zoeven aangeduide groepen de Zondagschool in de plaats genomen. Daar het onderwijs op de Zondagschool ten eerste niet ambtelijk, vanwege de kerk wordt gegeven, door de predikanten, maar, volgens Kuypers, dikwijls zelfs door onbevoegden, en verder ook niet gaat over de leer, maar hoofdzakelijk de Bijbelsche Geschiedenis omvat, zoo brengt dit het gevaar mede, dat het hoog belang van de leer en de belijdenis der kerk steeds minder wordt verstaan en erkend. Nu dienen wij te erkennen dat de kennis der Bijbelsche Geschiedenis voor

het zaad der kerk beslist noodzakelijk is en dat op onze catechisaties daarin onderricht dient te worden gegeven, vooral als onze kinderen, wat in heel enkele kerken nog het geval is, geen christelijke school kunnen bezoeken. Doch ook al hebben onze kinderen een christelijke school bezocht en daar uitnemend onderwijs in de Bijbelsche Geschiedenis ontvangen — en dit is in vele gevallen buitengewoon goed geweest — dan nog zal de catecheet goed doen met de verkregen kennis door zijn onderwijs te verdiepen, aan te vullen en vooral te onderhouden. Want al moge de schaduwzijde van het ontbreken der catechisatie in Amerika al zeer donker zijn doordat de vervreemding van de leer der kerk daardoor zoo sterk in de hand wordt gewerkt, onderricht in de leer, zonder voldoende kennis van de Bijbelsche Geschiedenis, brengt ook zeer groote gevaren met zich mede. Gevaren zoo groot, dat ik niet alle bescheidenheid het bestuur van de Gereformeerde predikantenconferentie daarop durf attent te maken, in de stille hoop, dat het zijne renommée van actualiteit bij de kerk der behandelde of nog te behandelen onderwerpen op de conferentie niet meent schade te doen als het in overweging neemt een onderwerp als van dezen inhoud ongeveer: de plaats van het onderwijs in de Bijbelsche Geschiedenis op de Catechisatie.

Ik haast mij Utrecht, waar ik al in mijn verbeelding zit te luisteren naar een referaat van deze strekking, te verlaten en naar Amerika terug te keeren, alwaar tot geen geringe schade, en niet zonder groot gevaar voor de toekomst de catechisatie bijna ganschelijk onbekend is.

Kuypers en Bouwman beiden maken echter een uitzondering voor de Christelijke Gereformeerde Kerk en met een restrictie ook voor de Reformed. Kuypers zegt: in de kerken der Nederlandsche kolonisten bestaat die (de catechisatie) veelal, en ten deele ook in de Engelsche afdelingen der Reformed Church. Op een andere plaats leest ge: natuurlijk is dit bij onze Hollandsche kolonisten heel anders en veel beter; ook in de dorpen; en ten deele zelfs bij de Reformed Church in de groote steden. Prof. Bouwman schrijft: maar ook in de Reformed Church is er zoo sterke afwijking in den stroom van het Amerikaanse Methodisme, dat vooral in het Engelsch sprekend deel van die kerk de catechisatie en de catechismusprediking zeer worden verwaarloosd.¹⁾

Lat ik nu op de voornaamste weekbladen uit den kring der Christelijke Gereformeerde Kerk en

¹⁾ De spatieëring is van mijn hand.

niet vóór het geloof, maar in en door en uit het geloof.

Zoo wordt gegrepen de schoonheidskant der dingen, ook van Jezus Christus. En als daar een hoorder is, die enkel dorheid in het dogma gezien heeft, dan herinnert die mensch zich, dat er ook een zekere „glanzende Troekheit” zijn kan. Schleiermacher zag dien glans liggen over den stijl van Kant; wij zien hem in het dogma. Het dogma — dat is het systeem, natuurlijk; maar de glans ligt er in, er over, de glans van Gods eeuwige schoon. En als daar een prediker is, die zich te arm voelt bij dezen, schoonheidseis van onzen schoonen God, nu, daar is nog een binnenkamer, en daar is nog de glanzende Bijbel en daar zijn nog boeken van vroonheid en schoonheid. Hier is ook ambtelijk moeten.

Een prediking, die dan aesthetisch wil zijn, zal niet een weefsel van aardische schoonheidsdraden inweven tusschen Christus en de ziel, of, beter, van de ziel tot Christus, den alsdan misvormde; maar die zal de eerste lichtstralen van goddelijk hemelsch schoon doen uitgaan van Christus tot de ziel. Hier vervormt niet 'smenschen binnenst overleg der Christus Gods om dan, langs dien onwezenlijken Christus heen, dóór te droomen tot het idool van een mismaakt God, maar hier hoort het geloovig hart in Christus de stem van het binnenst overleg van God zelf, van God, die door Christus zoekt zijn ziel, om daar in zuiverste ontroering 'sharten binnenst overleg te vervormen, te wederbaren, te leiden en te troosten.

Daarom: geen fundament, zonder ornament. Maar evenmin een ornament zonder fundament.

Geen dogmatiek zonder mystiek. Maar ook geen mystiek zonder dogmatiek.

Geen inspiratie zonder aspiratie. Maar ook geen aspiratie zonder inspiratie.

Onze aesthetiek vorme Christus niet. Christus vorme onze aesthetiek. De levende. De werkelijke. De Christus der Schriften.

Laat ons onzen schamelen, bloedenden Heiland geen stralenkrans geven om zijn bleek, bebloed gelaat en hem dan — op gezag van Perk te voet vallen. Want zoo'n Heiland helpt ons niet En als Perk zegt:

De Schoonheid daagt met stralen om de slapen,
En al wat knielen kan, valt haar te voet,

dan is ons antwoord:

De Christus daagt met doornen om de slapen,
En slaecht wie bidden kan, valt hem te voet,

uit de Reformed, als De Wachter, The Banner, De Hope, The Laeder, dan treft het ons Nederlanders, dat in genoemde periodieken zoo groote plaats wordt ingeruimd voor de rubriek: Voor de Zondagschool; for the Sunday School; de Sabbathschool. Een rubriek die eenige overeenkomst heeft met de Leidraad Gewijde Geschiedenis, Leidraad Zending in het Gereformeerde Jongelingsblad. In degelijkheid doet, om maar een blad uit de vele bladen te noemen, de „Leidraad” in „The Laeder” niet onder voor die in het Jongelingsblad. Ik wil een voorbeeld geven van de wijze waarop het onderwerp dat aan de orde is wordt behandeld. Het onderwerp voor de les van drie Juli is: het vorig leven van Saulus van Tarsen. Hand. 21: 39; 22: 3; 28; 2 Tim. 3: 14, 15; Deut. VI: 4—9. De gouden tekst: Hebr. 3: 7, 8. Verder wordt nog verwezen naar Deut. IV: 9, 10; VI: 20—25; Joz. 6: 20—24. Dan volgt de verklaring van de hand van een predikant, Theol. Doctor; een andere predikant geeft de toepassing van de les; een derde de illustratie. Dat laatste wil ik even toelichten. Onder die illustratie wordt achtereenvolgens behandeld: Saul, de joodsche jongen; Saul, geboortig van Tarsen; een leerling van Gamaliël; zijn moeder en eindelijk het geboorterecht van den Christen.

In één woord: een uitnemende leidraad!

Kan de Zondagschool dan de catechisatie vervangen? Neen! En dat wil men ook niet in de Chr. Geref. Kerk, maar evenmin in de Reformed en daarom meen ik om ook deze laatste broeders recht te laten wedervaren, tegenover de aanhalingen boven door mij onderstreept een paar mededeelingen te moeten doen, die betrekking hebben op dit onderwerp en ons kunnen verblijden, meer nog, eenigermate kunnen geruststellen.

Een eerste mededeeling is, dat in de „The Laeder” met zeer groote voldoening melding wordt gemaakt, een zeer gedetailleerde mededeeling wordt gegeven, van de wijze waarop Rev. C. P. Dame in Trinity Church Holland het catechetisch onderwijs geeft. Deze predikant heeft meer dan driehonderd catechesanten. Men bedenke daarbij dat men in de Gereformeerde Kerk van Amerika geen gemeenten heeft van den formidabelen omvang, waarbij aan de zorg van één leeraar verre over de duizend zielen zijn toevertrouwd (zeg liever: worden gewaagd). Met groote voldoening wordt geconstateerd, dat op de gemiddelde wijze reeds vele predikanten het catechetisch onderwijs geven. Denk eens, zoo roept de redacteur van de rubriek editorials, uit: denk eens wat dat wil zeggen,

Ja, Christus daagt met doornen om de slapen. Daar is nu eenmaal, naar de logica Gods niets aan te doen. En het logische Gods is wijzer dan het aesthetische der menschen.

Christus daagt.

Bij Hem is zijne liefde, zijne heerlijkheid, zijn sieraad. Maar het is er gansch inwendig. Het is er slechts voor wie geloof.

Laat ons dien Christus prediken. Wij willen niet den Christus der aesthetiek, doch wel die aesthetiek van Christus.¹⁾

Want wij kunnen ons ten slotte wel vinden in de woorden van Frederik van Eeden, mits in onzen zin verstaan: „Ik heb de vreugde gekend van wat men geluk noemt en van wat men wijsheid noemt en van wat men deugd noemt. En het is volstrekt niet een sensatie, een bijzonder sterke of mooie sensatie, een kunst-sensatie of schoonheidsensatie — o neen! het is een ander leven”.

Laat ons dat naar onze wijze zeggen. Laat ons het zeggen aan den jongeling, „dien Jezus bemint”. Laat ons het zeggen zoólang, tot de titel „Schoone Meester” den Meester niet langer uit den mond van één der onzen smette in zijn waarachtige, in zijn verborgen schoonheid.

Want, wat Boutens zeide tot „de schoonheid”, dat zeggen wij tot Christus:

Als een zuivre, zelfverlichte
Zegensware wolkkolon,
Doemt gij in de diepe vergezichten
Achter zeeën, maan en zon.
Geen gedachte, die met felste schichten
Ooit uw glans bereiken kon,
Maar geen hart, dat zich naar simple blijdschap
[richtte,

En uw milden dauw niet won!

Eens zullen we Hem zien.

Den schoonen bruidegom.

En al wat aan Hem zijn zal, zal gansch be-
geerlijk zijn.

K. SCHILDER.

¹⁾ Het spreekt dan ook wel vanzelf, dat wij afwijken de dwaze bewering van het Letterkundig Weekblad van de N. Rot. Crt. (29 Oct. '21, bl. 4), volgens welke wij in deze artikelen zouden waarschuwen „legen jonge poëzie, te weinig theistisch en te aesthetisch”. De kwestie loopt niet over een theof of minder in de aesthetiek, maar over zuivere of onzuivere aesthetiek. Over de onzinnigheid van het „Reformatorische” veto over de verzen van Geraert van Suylensteyn behoeft ik geen woord te zeggen. Mijn artikel (IX) had van zoo iets zelfs den schijn niet. Zou de N. R. Ct. nooit eerijs worden tegenover Gereformeerden?